

Brüssel, 29.9.2017
COM(2017) 559 final

2017/0242 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale

{SWD(2017) 321 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Gruusia seisab jätkuvalt silmitsi nõrga väliskeskkonnaga, mis ekspordi ja rahasaadetiste vähenemise kaudu tingis 2016. aastal suhteliselt aeglase SKP kasvu (hinnanguliselt 2,7 % võrreldes 2015. aasta 2,9 %ga ja 2014. aasta 4,6 %ga). Prognooside kohaselt suureneb SKP tarbimise ja investeringute toel 2017. aastaks järk-järgult 3,5 %ni. Eelduste kohaselt kiireneb 2017. aastal ka piirkondlik ja üleilmne majanduskasv, kuid kasvu aeglustavateks riskideks on jätkuvalt geopoliitiline ebastabiilsus, proteksionism ja finantsturgude volatiilsus.

Gruusia eelarvepuudujääk on endiselt märkimisväärne (4,1 % SKPst 2016. aastal ja Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) hinnangul ka 2017. aastal). Valitsemissektori võla suhe SKPsse kasvas 2014. aasta 35,6 %lt 2016. aastaks 44,6 %ni, peamiselt põhjusel, et ligikaudu 80 % valitsemissektori võlast on välisvaluutas, ning omavaluuta (Gruusia lari) odavnes sel ajavahemikul järsult. Peale selle on Gruusia maksebilansi positsioon väga suure jooksevkonto puudujäägi (2016. aastal 12,4 % SKPst) ja suure välisvõla (2016. aastal 111,8 % SKPst) tõttu endiselt ebakindel. Gruusia välisvaluutareservid on olnud alates 2011. aastast absoluutväärtuses enam-vähem stabiilsed, ulatudes 2016. aasta lõpus 2,8 miljardi USA dollarini, kuid vajadus reservide järele on vastavalt IMFi koondparameetritele suurenenud. Seepärast jäävad reservid praegu allapoole taset, mis oleks IMFi hinnangute kohaselt piisav. Gruusia jätkab ka kohanemist nõuetega, mis on sätestatud ELiga sõlmitud põhjalikus ja laiaulatuslikus vabakaubanduslepingus, millega kaasnevad lisaks võimalustele ka kohandamiskulud.

Sellega seoses leppisid Gruusia ja IMF 12. aprillil 2017 kokku kolmeaastase (2017–2020) laiendatud rahastamisvahendi loomises. Laiendatud rahastamisvahend moodustab 100 % Gruusia IMFi kvoodist (210,4 miljonit eriarveldusühikut ehk ligikaudu 285 miljonit USA dollarit). Laiendatud rahastamisvahendi programmi eesmärk on toetada majandusreformi kava, mis aitab Gruusial vähendada majanduse haavatavust, ning edendada suuremat ja kaasavat majanduskasvu.

16. juunil 2017 palus Gruusia valitsus ka ELilt makromajanduslikku finantsabi. Seda palvet ja riigi majanduslikku olukorda arvesse võttes esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku anda Gruusiale ELi toimimise lepingu artikli 212 lõike 2 alusel makromajanduslikku finantsabi. Ettepanekus kavandatud summa on kuni 45 miljonit eurot, millest 35 miljonit eurot antakse laenuna ja 10 miljonit eurot toetusena.

Kavandatav uus makromajandusliku finantsabi programm on kolmas omataoline pärast 2008. aasta augustis toimunud Gruusia sõjalist konflikti Venemaaga. EL lubas 2008. aasta oktoobris Brüsselis toimunud rahvusvahelisel rahastajate konverentsil kahte makromajandusliku finantsabi programmi, mõlemad suurusega 46 miljonit eurot. Esimene neist (46 miljonit eurot toetusena) viidi ellu aastatel 2009–2010 ja teine (taas 46 miljonit eurot, millest pool anti toetusena ja pool laenuna) aastatel 2015–2017. Viimane osamakse 2015.–2017. aasta programmi raames tehti 2017. aasta mais.

Kavandatav uus makromajandusliku finantsabi programm aitab Gruusial osaliselt katta välisrahastamisvajaduse, mis aastatel 2017–2020 ulatub hinnanguliselt 752 miljoni USA dollarini (671 miljonit eurot)¹. Programmiga vähendatakse Gruusia majanduses maksebilansi

¹ Kõikide käesolevas dokumendis esitatud summade konverteerimisel oli euro ja USA dollari vahetuskurss 1,12.

ja eelarve lühiajalist haavatavust. Programm töötatakse välja ja viiakse ellu kooskõlas kohandamis- ja reformiprogrammidega, milles Gruusia on kokku leppinud IMFi ja Maailmapangaga, ning reformidega, milles on kokku lepitud ELi eelarvetoetuse meetmete ning põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu raames.

Nagu täpsemalt selgitatud käesoleva ettepaneku juurde kuuluvas komisjoni talituste töödokumendis, leiab komisjon, tuginedes muu hulgas Euroopa välisteenistuse koostatud hinnangule poliitilise olukorra kohta, et kavandatud makromajandusliku finantsabi andmise poliitilised ja majanduslikud eeltingimused on täidetud.

- **Üldine taust**

Gruusia on makromajanduslike väljavaadete osas jätkuvalt haavatav. Käimasolev eelarve konsolideerimine võib vähendada Gruusias sisenõudlust ja majanduskasvu. Peale selle seisab Gruusia majandus silmitsi ulatuslikumate riskidega, mille põhjuseks on piirkonna ja üleilmse majanduse ebakindlad väljavaated, maksebilansi tasakaalustamatus (eeskätt suur ja üha kasvav jooksevkonto puudujääk ning märkimisväärne välisvõlg) ning ebapiisavad rahvusvahelised reservid.

Majandustegevuse kahanemine asjaomases piirkonnas ja asjaolu, et peamiste kaubanduspartnerite valuuta on alates 2014. aasta lõpust järsult odavnenud, on avaldanud mõju Gruusia ekspordile ja rahasaadetistele. See on aeglustanud majanduskasvu, kahandades selle 2015. aasta 2,9 %lt ja 2014. aasta 4,6 %lt 2016. aastal 2,7 %le. Gruusia SKP kasv 2016. aastal oli peamiselt tingitud investeringutest, samal ajal kui erasektori tarbimine püsis madalal tasemel, kajastades netotulu vähenemist, mille oli põhjustanud asjaolu, et leibkondade USA dollarites väeringustatud laenudega seotud tagasimaksekohustuste väärtus omavaluutas oli seoses lari järsu odavnemisega suurenenud. SKP kasv hinnangute kohaselt järk-järgult suureneb, jõudes tarbimise ja investeringute toel 2017. aastal 3,5 %ni ning 2020. aastal (mil lõpeb hiljuti IMFiga sõlmitud kokkuleppe kohaldamine) 5,0 %ni.

USA dollari ja Gruusia lari vahetuskurss (perioodi keskmine) tõusis 2014. aasta 1,77-lt 2016. aastal 2,27-le, mis tähendab lari odavnemist ligikaudu 22 %. Selle volatiilsuse mõju võimendab ikka veel laialdane dollari kasutamine Gruusia majanduses, kus 70 % hoiustest ja 65 % laenudest oli väeringustatud 2016. aastal USA dollarites.

Ehkki *töötuse* määr on Gruusias alates 2009. aastast (16,9 %) langenud (2016. aasta lõpus 11,8 %), on see endiselt suur probleem. Samal ajal kui uutes kasvavates sektorites, eeskätt turismi- ja muude teenuste pakkumise valdkonnas, on loodud tööhõivevõimalusi, on tööpuudus oskuste tööturu nõudlusele mittevastavuse ja suurte piirkondlike erinevustega seotud probleemide tõttu jätkuvalt suur. Samuti puudub Gruusial töötushüvitiste süsteem.

Mis puudutab välissektorit, siis Gruusia jooksevkonto puudujääk suurenes 2016. aastal 12,4 %ni SKPst (2015. aastal oli see 12,0 % SKPst ja 2014. aastal 10,6 % SKPst) ja nagu märgitud, on see endiselt suur haavatavuse põhjustaja. Jooksevkonto puudujääk kasvas aastatel 2014–2016 hoolimata majanduskasvu aeglustumisest, kuna ekspordi vähesus kaalus tublisti üles tagasihoidliku riigisisese impordinõudluse, mille tulemuseks oli suurem kaubavahetuse bilansi puudujääk. Vastavalt IMFi programmiprognosidele suureneb jooksevkonto puudujääk 2017. aastal veelgi, jõudes 12,9 %ni, enne kui see väheneb veidi, kahanedes 2020. aastal 11 %le. Väga suur jooksevkonto puudujääk on tingitud kaubavahetuse bilansi puudujäägist, mida teenustekaubanduse bilansi ülejääk ning sissetulek ja ülekanded välisriikidest, sealhulgas rahasaadetised, korvavad vaid osaliselt.

Jooksevkonto puudujääki on rahastatud peamiselt *välismaiste otseinvesteeringutega*, mis eelduste kohaselt vähenevad pisut, kahanedes 2016. aasta 11 %lt SKPst 2017. aastal 10,3 %le SKPst, ja jäävad sarnasele tasemele kuni 2020. aastani. Peale selle on jooksevkonto

puudujääki aidanud rahastada ka võlga tekitavad rahavood. Sellest tulenevalt on Gruusia välisvõlg, mis moodustas aastatel 2008–2014 ligikaudu 80 % SKPst, märkimisväärselt suurenenud, kasvades 2016. aasta lõpuks 111,8 %ni SKPst. Hinnangute kohaselt kasvab välisvõlg veelgi, jõudes 2020. aastal 120,2 %ni. Kuna lõviosa välisvõlast on USA dollarites, on selles kasvus olnud oluline roll lari odavnemisel.

Gruusia Keskpank on üldjuhul hoidunud suurtest sekkumistest välisvaluutaturul ja on lasknud laril odavneda. Tänu sellele on *rahvusvahelised brutoreservid*, mille koguväärtus oli 2017. aasta veebruari lõpus 2,7 miljardit USA dollarit (ligikaudu järgmise aasta kolme kuu import), püsinud üldjoontes muutumatuna. Hiljuti kokkulepitud IMFi programmis on võetud eesmärgiks suurendada reserve 54 %, st 2016. aasta lõpu 2,8 miljardilt USA dollarilt 2020. aastaks 4,2 miljardile USA dollarile (ligikaudu nelja kuu impordikate).

Perioodi keskmine *inflatsioon* (tarbijahinnaindeks) aeglustus 2016. aastal 2,1 %le võrreldes 2015. aasta 4,0 %ga. Tarbijahinnaindeks tõuseb kooskõlas 2017. aasta jaanuaris jõustunud aktsiisimaksude suurenemisega 2017. aastal hinnangute kohaselt 5,7 %le, kuid peaks alanema 2018. aastal 3,0 %le ning jääma 2019. ja 2020. aastal sarnasele tasemele.

Pärast 2009. aastal alanud ja pikka aega kestnud eelarve konsolideerimist hakkas valitsemissektori *eelarvepuudujääk* 2015. aastal suurenema (3,8 % SKPst), mis oli osaliselt tingitud riigis valitseva suure vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamiseks sotsiaalvaldkonnas tehtud kulutuste suurenemisest, kuid mis kajastas ka majanduskasvu aeglustumise kahjulikku mõju maksutulule. Kuna tulu osutus oodatust väiksemaks ja kulutused (peamiselt kaitse, ühistranspordi, taristu ja tervishoiu valdkonnas) oktoobris toimuvate parlamendivalimiste eel suurenesid, halvenes eelarveseisund 2016. aastal veelgi – IMFi hinnangul moodustas valitsemissektori eelarvepuudujääk 4,1 % SKPst. Eelarvepuudujääk (mis enne uue IMFi programmi kokku leppimist antud hinnangute kohaselt pidi veelgi kasvama, jõudes tänavu ligikaudu 6 %ni SKPst) jääb praeguste prognooside kohaselt 2017. aastal samale tasemele (4,1 %) ja väheneb seejärel järk-järgult, kahanedes 2020. aastaks 3,1 %le. *Valitsemissektori võlg* suurenes 2016. aastal prognoositud 44,6 %le (2014. aasta 35,6 %lt) ja kasvab eelduste kohaselt veelgi, tipnedes 2019. aastal ligikaudu 47 %ga, enne kui see hakkab seejärel järk-järgult vähenema.

Gruusia ametiasutuste eelarvestrateegia põhineb täiendaval konsolideerimisel. Eeskätt kavatsevad Gruusia ametiasutused vähendada jooksvaid kulusid (vähendada palga- ja halduskulusid, suurendada tervishoiukulutuste tõhusust ning rakendada kohalike omavalitsuste suhtes uusi kulutuste kontrolle), suurendades samal ajal kapitalikulutusi, peamiselt taristu valdkonnas, ja võttes kasutusele pensionisüsteemi teise (rahastatud) samba. Tulude poolel on Gruusia ametiasutused suurendanud makse (eelkõige tubaka-, sõiduki- ja kütuseaktsiisi), et korvata 2017. aasta jaanuaris toimunud äriühingu tulumaksu reformi tõttu saamata jäävat tulu, ning vajaduse korral on nad valmis võtma lisameetmeid.

Eelarve konsolideerimist täiendab struktuurireformide kava, milles keskendutakse ettevõtluskeskkonna, hariduse ja avaliku halduse parandamisele ning taristusse tehtavatele investeeringutele. Lisameetmete hulka kuuluvad eelarvereformid (eeskätt avaliku ja erasektori partnerlusega ning riigile kuuluvate ettevõtetega seotud riskide juhtimise parandamine), finantssektori tugevdamine (nt võttes kasutusele hoiuste tagamise skeemi ning täiustades pankade õigus-, järelevalve- ja kriisilahendusraamistikku) ning käimasolev kohanemine põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu nõuetega.

IMFi 2017. aasta märtsi prognoosides osutatakse märkimisväärssele *välisrahastamisvajadusele* aastatel 2017–2020, mil välisrahastamise puudujääk on kokku hinnanguliselt 752 miljonit USA dollarit (2017. aastal 256 miljonit, 2018. aastal 222 miljonit, 2019. aastal 183 miljonit ja 2020. aastal 91 miljonit USA dollarit). Rahastamispuudujäägil on laias laastus kolm põhjust:

suhteliselt suur jooksevkonto puudujääk, vajadus kasvatada välisvaluutareserve ja eeldatavad suured võla amortiseerimise nõuded.

Kavandatud makromajandusliku finantsabiga – 45 miljonit eurot (ligikaudu 50 miljonit USA dollarit) lisaks 23 miljonile eurole (ligikaudu 26 miljonit USA dollarit), mis maksti välja eelmise makromajandusliku finantsabi programmi raames 2017. aasta mais – kaetakse 10 % kogu hinnangulisest rahastamispuudujäägist ja 33 % järelejäänud rahastamispuudujäägist (pärast IMFi-poolse netorahastamise mahaarvamist ja Maailmapanga poliitikapõhiste laenude eeldatavat väljamaksmist).

Oluliste rahastamispuudujäägi katmise vahendite hulka kuuluvad ka eelarvetoetused Prantsusmaa arenguagentuurilt AFD (2017. aastal 62 miljonit USA dollarit) ja Aasia Arengupangalt (aastatel 2018–2019 eeldatavalt 100 miljonit USA dollarit).

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Eelmise otsuse anda Gruusiale 46 miljonit eurot makromajanduslikku finantsabi (pool toetusena ja pool laenuna) võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu 12. augustil 2013 (otsus nr 778/2013/EL)². Abi maksti aastatel 2015–2017 täielikult välja, kusjuures viimane makse tehti 2017. aasta mais.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega**

ELi ja Gruusia vahel on aastate jooksul välja kujunenud tihedad poliitilised ja majandussuhted, mille tulemusel on sõlmitud assotsieerimisleping, sealhulgas põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubandusleping, mis allkirjastati 2014. aastal ja jõustus 2016. aasta juulis. Assotsieerimisleping, millega on asendatud varasem partnerlus- ja koostööleping, võimaldab Gruusia poliitilist assotsieerumist ja majanduslikku integratsiooni ELiga. Ühtses toetusraamistikus on kindlaks määratud ELi ja Gruusia prioriteetsed koostöövaldkonnad, mida rahastatakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist. 2017.–2020. aasta ühtset toetusraamistikku viimistletakse praegu.

Gruusia majandussidemed ELiga on juba praegu hästi arenenud. 2016. aastal oli Gruusia peamine kaubanduspartner EL, kelle osakaal kaubavahetuses oli 32,6 % ja kes edestas tublisti teisi peamisi kaubanduspartnereid (Türgi ja Venemaa, kelle osakaal kaubavahetuses oli vastavalt 17,2 % ja 8,1 %). Samuti on EL Gruusia peamine investeerimispartner ja rahastaja.

Euroopa naabruspoliitika riikidel on õigus saada makromajanduslikku finantsabi. ELi makromajanduslik finantsabi täiendab Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi ja muude ELi programmide raames antavaid toetusi ning eelkõige ELi rakendatavate eelarvetoetuspakettides ette nähtud tingimusi. ELi makromajanduslik finantsabi, millega toetatakse Gruusia ametiasutusi asjakohase makromajanduspoliitika raamistiku ja struktuurireformide vastuvõtmisel, suurendab kogu ELi finantseerimistegevuse lisaväärtust ja tulemuslikkust, sealhulgas muude rahastamisvahendite kaudu.

Gruusia on tugevdanud riigis demokraatiat ja õigusriigi põhimõtte järgimist ning tõhustanud veelgi inimõiguste austamist. 2016. aasta oktoobris toimunud viimased parlamendivalimised olid konkureerivad ja hästi korraldatud. Mis puudutab kohtusüsteemi, siis Gruusia reformidega on edendatud kohtunike sõltumatust, professionaalsust ja vastutust.

Eespool öeldut arvesse võttes võib Gruusiale makromajandusliku finantsabi andmise poliitilised eeltingimused, mille hulka kuulub poliitiline ja majanduslik lähedus ELiga, lugeda

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. augusti 2013. aasta otsus nr 778/2013/EL täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale (ELT L 218, 14.8.2013, lk 15).

täidetuks. Euroopa välisteenistuse koostatud põhjalik hinnang makromajandusliku finantsabi poliitiliste kriteeriumide täitmise kohta on lisatud ettepanekuga kaasas olevale komisjoni talituste töödokumendile.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Kavandatud meetme kokkuvõte

Kaalutakse kuni 45 miljoni euro suuruse makromajandusliku finantsabi andmist. Komisjon teeb ettepaneku anda abist kuni 35 miljonit eurot keskmise tähtajaga laenuna ning kuni 10 miljonit eurot toetusena. Arvestades meetme kavandatud mahtu, kaalub komisjon abi andmist kahes osas³. Esimene osamakse koosneb soovituslikult 15 miljoni euro suurusest laenukomponendist ja 5 miljoni euro suurusest toetuskomponendist ning teine osamakse 20 miljoni euro suurusest laenukomponendist ja 5 miljoni euro suurusest toetuskomponendist.

Abi andmist korraldab komisjon. Kooskõlas finantsmäärusega kohaldatakse erisätteid pettuse ja muude rikkumiste ärahoidmiseks.

Kavandatud makromajandusliku finantsabi programmi väljamaksete tegemise eelduseks on programmi edukas läbivaatamine IMFi programmi raames ja Gruusia poolne IMFi vahendite tõhus kasutamine. Lisaks peaksid komisjon (ELi nimel) ja Gruusia ametiasutused leppima kokku teatavates vastastikuse mõistmise memorandumis määratletavates struktuurireformides. Need reformimeetmed toetaksid ametiasutuste reformikava ning täiendaksid IMFi, Maailmapanga ja teiste rahastajatega kokku lepitud programme, samuti ELi eelarvetoetusmeetmetega seonduvaid poliitikaprogramme. Need oleksid kooskõlas peamiste majanduse reformimise prioriteetidega, milles EL ja Gruusia on kokku leppinud assotsieerimislepingu, sealhulgas põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu ning assotsieerimiskava raames.

Otsus anda ligikaudu 22 % kavandatud abist (10 miljonit eurot kokku 45 miljonist eurost) toetusena ja ülejäänud osa laenuna on põhjendatud Gruusia majandusliku ja sotsiaalse arengu tasemega (mille mõõtmisel lähtutakse sissetulekust elaniku kohta, mille alusel Maailmapank on liigitanud Gruusia väiksema keskmise sissetulekuga riigiks, ja vaesuse esinemisest) ning riigi võrdlemisi suure võlakoormusega. Ehkki Gruusial ei ole enam õigust saada IMFilt ega Maailmapangalt sooduskrediiti, jäi ta sellest õigusest ilma suhteliselt hiljuti. Viimati nimetatud asjaolu õigustab laenukomponendi esikohale seadmist.

• Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 212 lõige 2.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Ettepanek vastab subsidiaarsuse põhimõttele, sest liikmesriigid üksi ei suuda piisavalt tagada Gruusia lühiajalise makromajandusliku stabiilsuse taastamise eesmärgi täitmist ja see eesmärk on paremini saavutatav Euroopa Liidu tasandil. Selle peamine põhjus on riikide eelarvevõimaluste piiratus ning vajadus abi andmist rahastajate vahel korralikult kooskõlastada, et suurendada mastaabiefekti ja tulemuslikkust.

³ Sõltuvalt seadusandliku protsessi ja seejärel makromajandusliku finantsabi programmi rakendamise kiirusest võib kavandatud abi välja maksta 2018. aastal või jagada selle väljamaksmise 2018. ja 2019. aastale.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. See piirdub lühiajalise makromajandusliku stabiilsuse eesmärgi saavutamiseks minimaalselt vajalikuga ega lähe selleks vajalikust kaugemale.

Nagu komisjon on laiendatud rahastamisvahendi programmi raames antud IMFi hinnangute põhjal kindlaks teinud, kaetakse uue kavandatud makromajandusliku finantsabiga – mis antakse lisaks eelmise makromajandusliku finantsabi programmi raames 2017. aasta mais tehtud viimasele väljamaksele – 10 % kogu hinnangulisest rahastamispuudujäägist ajavahemikul 2017–2020 ja 33 % järelejäänud rahastamispuudujäägist (pärast IMFi-poolse netorahastamise mahaarvamist ja Maailmapanga poliitikapõhiste laenude eeldatavat väljamaksmist). See on kooskõlas makromajandusliku finantsabi andmise raames rakendatava koormuse jagamise tavaga, võttes arvesse, et Gruusiale on lubanud abi anda ka teised kahe- ja mitmepoolsed rahastajad.

- **Vahendi valik**

Projektide finantseerimine või tehniline abi ei oleks nimetatud makromajanduslike eesmärkide saavutamiseks sobiv ega piisav. Muude ELi vahenditega võrreldes on makromajandusliku finantsabi peamine eelis see, et sellega saab leevendada vajadust välisrahastamise järele ning aidata luua stabiilne makromajanduslik raamistik, sealhulgas suurendades maksebilansi ja eelarve jätkusuutlikkust, ning sobiv raamistik struktuurireformide jaoks. Kuna makromajanduslik finantsabi aitab ehitada üles asjakohast üldist poliitikaraamistikku, võib see suurendada Gruusias selliste meetmete tulemuslikkust, mida rahastatakse ELi muudest, kitsamini piiritletud eesmärgiga rahastamisvahenditest.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Makromajanduslik finantsabi on Gruusia majanduse stabiliseerimiseks antava rahvusvahelise toetuse lahutamatu osa. Käesoleva makromajanduslikku finantsabi käsitleva ettepaneku koostamisel konsulteerisid komisjoni talitused IMFi ja Maailmapangaga, kes on juba kehtestanud mahukad rahastamisprogrammid ja kavandavad ka uusi programme. Samuti on komisjon olnud pidevalt ühenduses Gruusia ametiasutustega.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Kooskõlas finantsmääruse nõuetega on komisjoni talitused korraldanud Gruusia finants- ja haldusmenetlustega seotud tegevusanalüüsi, et teha kindlaks, kas programmi raames antava abi, sealhulgas makromajandusliku finantsabi haldamiseks kehtestatud menetlused annavad piisavad tagatised. Konsultatsioonifirma teostatud tegevushindamise esialgsed järeldused saadi 2017. aasta septembris. Neist nähtub, et mõnest puudusest hoolimata on Gruusia haldus- ja finantsmenetlused uue makromajandusliku finantsabi haldamiseks kohased. Tegevushindamise lõpparuande projekt saadakse eeldatavasti 2017. aasta novembris. Selles valdkonnas toimuvat arengut jälgitakse edaspidi tähelepanelikult ka eduaruannete kaudu, mida Tbilisis asuv ELi delegatsioon koostab korrapäraselt riigi rahanduse juhtimise reformimise kohta.

- **Mõjuhindang**

ELi makromajanduslik finantsabi on erandlik erakorraline meede, mille eesmärk on aidata kolmandatel riikidel ületada suuri maksebilansiraskusi. Seepärast ei kohaldata käesoleva

makromajandusliku finantsabi ettepaneku suhtes nõuet korraldada komisjoni parema õigusloome suuniste (SWD(2015) 111 final) kohane mõjuhindamine.

Üldisemalt võib öelda, et komisjoni ettepanekud makromajandusliku finantsabi kohta tuginevad õppetundidele, mis on saadud ELi naaberriikides varem võetud meetmete järelhindamisel. Uus makromajanduslik finantsabi ning sellega seotud majanduslik kohandamis- ja reformiprogramm aitavad Gruusial katta lühiajalisi rahastamisvajadusi, toetades samal ajal poliitikameetmeid, mille eesmärk on tugevdada keskpikas perspektiivis maksebilansi ja eelarve jätkusuutlikkust ning edendada jätkusuutlikku majanduskasvu, täiendades seeläbi IMFiga kokku lepitud programmi. Need poliitilised tingimused peaksid aitama kõrvaldada mõned Gruusia majanduses ja majanduse juhtimise süsteemis aastate jooksul ilmnenu puudused. Tingimused võivad põhimõtteliselt hõlmata reforme, mille eesmärk on tugevdada sotsiaalset turvavõrku ja riigi rahanduse juhtimist, parandada investeerimiskliimat ning toetada põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu elluviimist.

4. MÕJU EELARVELE

Kavandatud abi antakse laenu ja toetusena. Laenukomponenti rahastatakse laenutehinguga, mille komisjon teeb ELi nimel. Laenuna antava abiga seotud eelarvekulu koosneb väljamakstud summadest 9 % kandmisest ELi välistegevuse tagatisfondi; raha kantakse eelarveread 01 03 06 („Maksed tagatisfondi“). Eeldades, et kaks laenuväljamakset (esimene osamakse 15 miljonit eurot ja teine osamakse 20 miljonit eurot) tehakse 2018. aastal, tehakse eraldised kooskõlas tagatisfondi mehhanismi reguleerivate eeskirjadega 2020. aasta eelarvest 3,15 miljoni euro suuruses summas.

Toetusena antav abi (kokku 10 miljonit eurot, st kumbki osamakse 5 miljonit eurot) rahastatakse 2018. aasta eelarve kulukohustuste assigneeringutest (eelarverida 01 03 02 – makromajanduslik finantsabi). Maksed tehakse 2018. aastal⁴.

Komisjon leiab eelarveridade 01 03 02 ja 01 03 06 kasutamise praegustele prognoosidele tuginedes, et meetme eelarvekulu on vastuvõetav.

5. MUU TEAVE

- **Ülevaatamis-/läbivaatamis-/aegumisklausel**

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit. Kavandatud makromajanduslikku finantsabi oleks võimalik saada kahe ja poole aasta jooksul alates vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumisele järgnevast päevast.

⁴

Nagu juba märgitud, võib sõltuvalt seadusandliku protsessi ja seejärel makromajandusliku finantsabi programmi rakendamise kiirusest kavandatud abi välja maksta 2018. aastal või jagada selle väljamaksmise 2018. ja 2019. aastale.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 212 lõiget 2,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut⁵,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁶
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu (edaspidi „liit“) ja Gruusia vaheliste suhete areng Euroopa naabruspoliitika (ENP) ja idapartnerluse raames jätkub. Gruusia ühines ELi idapartnerlusega 2009. aastal ning seejärel toimusid läbirääkimised ELi ja Gruusia assotsieerimislepingu üle. See leping, millega nähakse muu hulgas ette järkjärguline põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna loomine, kirjutati alla 2014. aasta juunis ja see jõustus 1. juulil 2016.
- (2) Gruusia seisab jätkuvalt silmitsi nõrga väliskeskkonnaga, mis ekspordi ja rahasaadetiste vähenemise kaudu tingis 2016. aastal suhteliselt aeglase SKP kasvu. Ehkki piirkondlik ja üleilmne majanduskasv 2017. aastal eelduste kohaselt kiireneb, jääb seda ohustama langusrisk.
- (3) Gruusia eelarvepuudujääk on endiselt märkimisväärne ning riigi valitsemissektori võla ja SKP suhe kasvab. Samuti on Gruusia maksebilansi positsioon väga suure jooksevkonto puudujäägi ja suure välisvõla tõttu endiselt ebakindel. Gruusia välisvaluutareservid on olnud absoluutväärtuses stabiilsed, kuid võttes arvesse suurenevat vajadust reserve järele, on reservid langenud allapoole taset, mis on Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) hinnangul piisav. Samuti jätkab Gruusia kohanemist liiduga sõlmitud põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu nõuetega.
- (4) Sellega seoses leppisid Gruusia ametiasutused ja IMF 2017. aasta aprillis kokku 285,3 miljoni euro suuruse kolmeaastase (2017–2020) laiendatud rahastamisvahendi loomises. IMFi juhatus kiitis kokkuleppe heaks 12. aprillil 2017. Laiendatud rahastamisvahendi eesmärk on toetada majandusreformi kava, mis aitab Gruusial vähendada majanduse haavatavust, ning edendada suuremat ja kaasavat majanduskasvu.
- (5) Võttes arvesse riigi täiendavat vajadust välisrahastamise järele, taotlesid Gruusia ametiasutused 2017. aasta juunis liidult täiendavat makromajanduslikku finantsabi.

⁵ ELT C [...], [...], lk [...].

⁶ Euroopa Parlamendi seisukoht ... ja nõukogu otsus

- (6) Pärast 2008. aasta augustis toimunud sõjalist konflikti Venemaaga on Gruusia suhtes kohaldatud kaht makromajandusliku finantsabi programmi, mida liit lubas 2008. aasta oktoobris Brüsselis toimunud rahvusvahelisel rahastajate konverentsil. Esimene neist (46 miljonit eurot toetusena) viidi ellu aastatel 2009–2010 ja teine (taas 46 miljonit eurot, millest pool anti toetusena ja pool laenuna) aastatel 2015–2017. Samuti on liit teinud ajavahemikuks 2014–2020 Gruusiale kättesaadavaks 610–746 miljonit eurot Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi raames, sealhulgas eelarvetoetuse ja tehnilise abina. Peale selle saab Gruusia toetust naabruspoliitika investeerimisrahastust, millest anti aastatel 2008–2017 Gruusias elluviidavate projektide jaoks ligikaudu 86 miljonit eurot.
- (7) Arvestades, et Gruusia on hõlmatud Euroopa naabruspoliitikaga, peaks tal olema õigus saada liidult makromajanduslikku finantsabi.
- (8) Liidu antav makromajanduslik finantsabi peaks olema erandlik rahastamisvahend, millega antakse sidumata ja mittesihotstarbelist maksebilansi toetust, mille eesmärk on aidata rahuldada abisaaja kiireloomulist välisrahastamisvajadust ja millega peaks kaasnema sellise poliitikaprogrammi rakendamine, mis hõlmab maksebilansi olukorra lühiajaliseks parandamiseks viivitamata võetavaid tugevaid kohandamis- ja struktuurireformimeetmeid.
- (9) Kuna Gruusia maksebilansis on jätkuvalt märkimisväärne välisrahastamise puudujääk ka pärast IMFi ja teiste mitmepoolsete institutsioonide vahendite eraldamist, loetakse Gruusiale antavat liidu makromajanduslikku finantsabi koostoimes IMFi programmiga praeguses erandlikus olukorras asjakohaseks vastuseks Gruusia palvele toetada majanduse stabiliseerimist. Liidu makromajanduslik finantsabi toetaks Gruusia majanduse stabiliseerimist ja struktuurireformide kava, täiendades IMFi raames kättesaadavaks tehtud rahastamisvahendeid.
- (10) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema aidata taastada Gruusias jätkusuutlik välisrahastamine, mis läbi toetatakse ka riigi majanduslikku ja sotsiaalselt arengut.
- (11) Liidu makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse aluseks täielikud kvantitatiivsed hinnangud Gruusia täiendava välisrahastamisvajaduse kohta ning võetakse arvesse Gruusia suutlikkust rahastada end omavahenditest, eelkõige tema käsutuses olevatest rahvusvahelistest reservidest. Liidu makromajanduslik finantsabi peaks täiendama IMFi ja Maailmapanga programme ja vahendeid. Abi suuruse kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka kahe- ja mitmepoolsete rahastajate eeldatavat rahalist panust ning vajadust tagada koormuse õiglane jagunemine liidu ja muude rahastajate vahel, samuti Gruusias juba kasutatavaid liidu muid välisrahastamisvahendeid ja liidu osalemisega saavutatavat lisaväärtust.
- (12) Võttes arvesse Gruusia täiendavat välisrahastamisvajadust, riigi majandusliku ja sotsiaalse arengu taset, mille mõõtmisel lähtutakse sissetulekust elaniku kohta ja vaesuse esinemisest, ning riigi võlakooormust, tuleks osa abist anda toetusena.
- (13) Komisjon peaks tagama, et liidu makromajanduslik finantsabi on õiguslikult ja sisuliselt kooskõlas välistegevuse eri valdkondade peamiste põhimõtete, eesmärkide ja meetmetega ning liidu muu asjakohase poliitikaga.
- (14) Liidu makromajandusliku finantsabi andmisega tuleks toetada Gruusia suhtes rakendatavat liidu välispoliitikat. Komisjoni talitused ja Euroopa välisteenistus peaksid tegema makromajandusliku finantsabi andmise käigus tihedat koostööd, et kooskõlastada liidu välispoliitikat ja tagada selle järjepidevus.

- (15) Liidu makromajandusliku finantsabiga tuleks toetada Gruusia pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatiale, õigusriigi põhimõtte järgimisele, heale valitsemistavale, inimõiguste austamisele, jätkusuutlikule arengule ja vaesuse vähendamisele, ning ka Gruusia pühendumist avatud, eeskirju järgiva ja õiglase kaubanduse põhimõttele.
- (16) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus peaks olema see, et Gruusia järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. Lisaks tuleks liidu makromajandusliku finantsabi konkreetsete eesmärkide abil suurendada Gruusias riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustusi ning soodustada jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu, töökohtade loomist ja eelarve konsolideerimist toetavaid struktuurireforme. Komisjon ja Euroopa välisteenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii eeltingimuste täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist.
- (17) Et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seonduvate liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaks Gruusia võtma asjakohaseid meetmeid kõnealuse abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrolle ja kontrollikoda auditeid.
- (18) Liidu makromajandusliku finantsabi andmisega ei piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu (kui eelarvepädevate institutsioonide) volitusi.
- (19) Toetusena antava makromajandusliku finantsabi suurus ja laenuna antava makromajandusliku finantsabi jaoks vajalike eraldiste suurus peaksid olema kooskõlas mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud eelarveassigneeringutega.
- (20) Liidu makromajandusliku finantsabi andmist peaks korraldama komisjon. Selleks et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama abiga seotud asjaajamise käigust ja edastama neile asjakohased dokumendid.
- (21) Et tagada käesoleva otsuse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks rakendamisevolitused anda komisjonile. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁷.
- (22) Liidu makromajandusliku finantsabi suhtes tuleks kohaldada majanduspoliitilisi tingimusi, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Gruusia ametiasutustega kõnealuste tingimuste üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Selle määruse kohaselt tuleks üldjuhul kohaldada nõuandemenetlust kõikidel juhtudel, mida ei ole määruuses sätestatud. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla oluline mõju, on seda lävendit ületavate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Võttes arvesse Gruusiale antava liidu makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ning abi vähendamise, peatamise või tühistamise suhtes kohaldada kontrollimenetlust,

⁷

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liit annab Gruusiale kuni 45 miljonit eurot makromajanduslikku finantsabi (edaspidi „liidu makromajanduslik finantsabi“), et toetada Gruusia majanduse stabiliseerimist ja põhjalikku reformikava. Nimetatud maksimumsummast antakse kuni 35 miljonit eurot laenuna ja kuni 10 miljonit eurot toetusena. Liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksmise eelduseks on, et Euroopa Parlament ja nõukogu kiidavad heaks liidu asjaomase aasta eelarve. Abi aitab katta Gruusia maksebilansiga seotud vajadusi, mis on kindlaks tehtud IMFi programmis.

2. Liidu makromajandusliku finantsabi laenukomponendi rahastamiseks antakse komisjonile volitused laenata vajalikud rahalised vahendid liidu nimel kapitaliturgudelt või finantseerimisasutustelt ning laenata need seejärel edasi Gruusiale. Laenude maksimaalne keskmine tähtaeg on 15 aastat.

3. Liidu makromajandusliku finantsabi andmist korraldab komisjon kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) ja Gruusia vahel sõlmitud kokkulepete või ühiste arusaamadega ning Euroopa naabruspoliitika raames ELi-Gruusia assotsieerimislepingus, sealhulgas põhjalikus ja laiaulatuslikus vabakaubanduslepingus, sätestatud majandusreformide peamiste põhimõtete ja eesmärkidega.

Komisjon teavitab korrapäraselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu liidu makromajandusliku finantsabi, sh abi väljamaksmise vallas toimunud arengust ning esitab nendele institutsioonidele õigel ajal asjakohased dokumendid.

4. Liidu makromajanduslikku finantsabi on võimalik saada kahe ja poole aasta jooksul alates artikli 3 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumisele järgnevast päevast.

5. Kui Gruusia rahastamisvajadus väheneb liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksete perioodil olulisel määral võrreldes algsete prognoosidega, vähendab komisjon antava abi summat või peatab või tühistab abi andmise, kasutades artikli 7 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlust.

Artikkel 2

1. Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et Gruusia järgib tõhusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise.

2. Komisjon ja Euroopa välisteenistus jälgivad kõnealuse eeltingimuse täitmist kogu liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodi jooksul.

3. Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kooskõlas nõukogu otsusega 2010/427/EL⁸.

Artikkel 3

1. Komisjon lepib vastavalt artikli 7 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele Gruusia ametiasutustega kokku liidu makromajandusliku finantsabi andmise eelduseks olevates selgelt

⁸ Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

määratletud majanduspoliitilistes ja finantstingimustes, milles keskendutakse struktuurireformidele ja riigi rahanduse usaldusväärsusele ning mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis (edaspidi „vastastikuse mõistmise memorandum“), mis hõlmab muu hulgas kõnealuste tingimuste täitmise ajakava. Vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitilised ja finantstingimused peavad olema kooskõlas artikli 1 lõikes 3 osutatud kokkulepete ja ühiste arusaamadega, sealhulgas Gruusias IMFi toetusel rakendatavate makromajandusliku kohandamise ja struktuurireformi programmidega.

2. Lõikes 1 osutatud tingimuste eesmärk on eelkõige suurendada Gruusias riigi rahanduse juhtimise süsteemide, sealhulgas liidu makromajandusliku finantsabi kasutamise tõhusust ja läbipaistvust ning nendega seotud aruandekohustusi. Poliitikameetmete kavandamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse ka turgude vastastikusel avamisel tehtavaid edusamme, eeskirjadepõhise ja õiglase kaubanduse arengut ning muid liidu välispoliitika prioriteete. Komisjon teostab kõnealuste eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude üle korrapäraselt järelevalvet.

3. Liidu makromajandusliku finantsabi üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse komisjoni ja Gruusia ametiasutuste vahel sõlmitavas laenulepingus ja toetuslepingus.

4. Komisjon kontrollib korrapäraselt, et artikli 4 lõikes 3 osutatud tingimused oleksid jätkuvalt täidetud, sealhulgas peab Gruusia majanduspoliitika olema vastavuses liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidega. Seejuures kooskõlastab komisjon oma tegevust põhjalikult IMFi ja Maailmapangaga ning vajaduse korral ka Euroopa Parlamendi ja nõukoguga.

Artikkel 4

1. Kui lõikes 3 osutatud tingimused on täidetud, teeb komisjon liidu makromajandusliku finantsabi kättesaadavaks kahe osamaksenda, mis mõlemad sisaldavad toetus- ja laenukomponenti. Kummagi osamakse suurus määratakse kindlaks artiklis 3 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumis.

2. Laenuna antav liidu makromajanduslik finantsabi eraldatakse vajaduse korral kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 480/2009⁹.

3. Komisjon teeb otsuse teine osamakse välja maksta, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- (a) artiklis 2 sätestatud eeltingimus;
- (b) sellise poliitilise programmi jätkuv ja rahuldav elluviimine, mis hõlmab tugevaid kohandamis- ja struktuurireformimeetmeid, mida toetab IMFi mitteennetatav krediitkokkulepe, ning
- (c) vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud majanduspoliitiliste ja finantstingimuste rahuldav rakendamine.

Teine osamakse tehakse reeglina kõige varem kolm kuud pärast esimese osamakse tegemist.

4. Kui lõikes 3 sätestatud tingimused ei ole täidetud, peatab komisjon ajutiselt või tühistab liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksed. Sel juhul teavitab komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu peatamise või tühistamise põhjustest.

⁹ Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ, EURATOM) nr 480/2009 välistegevuse tagatisfondi asutamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 10).

5. Liidu makromajanduslik finantsabi makstakse välja Gruusia Keskpangale. Kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud tingimustega ja eeldusel, et täiendav rahastamisvajadus leiab kinnitust, võib liidu rahalised vahendid üle kanda Gruusia rahandusministeeriumile kui lõplikule abisaajale.

Artikkel 5

1. Liidu makromajandusliku finantsabi laenukomponendiga seotud laenuvõtmis- ja laenuandmistehingud tehakse eurodes ühe ja sama väärtuspäeva kursiga, need ei too liidu jaoks kaasa laenu tähtaegade muutumist ning ei tekita liidule valuuta- või intressimäärariski ega ühtki muud kommertsriski.

2. Kui asjaolud seda võimaldavad ja kui Gruusia seda taotleb, võib komisjon võtta vajalikke meetmeid, et tagada laenulepingu tingimustesse varasema tagasimaksmise klausli lisamine ja vastava klausli lisamine ka laenuvõtmistehingute tingimustesse.

3. Kui asjaolud võimaldavad parandada laenuintressimäära ja kui Gruusia seda taotleb, võib komisjon otsustada esialgse laenu täielikult või osaliselt refinantseerida või asjaomased finantstingimused restruktureerida. Refinantseerimine või restruktureerimine toimub kooskõlas lõigetega 1 ja 4 ning see ei põhjusta asjaomase laenu kestuse pikendamist ega refinantseerimise või restruktureerimise kuupäevaks laekumata põhisumma suurenemist.

4. Kõik kulud, mis tekivad liidul seoses käesoleva otsuse kohaste laenuvõtmis- ja laenuandmistehingutega, kannab Gruusia.

5. Komisjon teavitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu lõigetes 2 ja 3 osutatud tehingutega seotud arengust.

Artikkel 6

1. Liidu makromajanduslikku finantsabi rakendatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012¹⁰ ja komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 1268/2012¹¹.

2. Liidu makromajandusliku finantsabi rakendamisel kasutatakse otsest eelarve täitmist.

3. Gruusia ametiasutustega sõlmitavas laenulepingus ja toetuslepingus peavad olema sätted, millega:

(d) tagatakse, et Gruusia kontrollib korrapäraselt liidu eelarvest eraldatud vahendite nõuetekohast kasutamist, võtab asjakohaseid meetmeid õigusnormide rikkumiste ja pettuse ärahoidmiseks ning vajaduse korral ka õiguslikke meetmeid, et nõuda tagasi kõik käesoleva otsuse alusel antud rahalised vahendid, mis on saadud ebaseaduslikult;

(e) tagatakse liidu finantshuvide kaitse, eelkõige kehtestades konkreetsed meetmed liidu makromajanduslikku finantsabi mõjutava pettuse, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ,

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

¹¹ Komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

Euratom) nr 2988/95,¹² nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 2185/96¹³ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013¹⁴;

- (f) antakse komisjonile, sealhulgas Euroopa Pettustevastasele Ametile, või tema esindajatele sõnaselgelt õigus teha kontrollle, sealhulgas kohapealseid kontrollle ja uurimisi;
- (g) antakse komisjonile ja Euroopa Kontrollikoja sõnaselgelt õigus teostada liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodil ja selle järel auditeid, sealhulgas dokumentide auditeid ja kohapealseid auditeid, nagu tegevuse hindamine;
- (h) tagatakse, et liidul on õigus nõuda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist ja/või toetuse täielikku tagasimaksmist, kui on kindlaks tehtud, et Gruusia on liidu makromajandusliku finantsabi haldamisel olnud seotud mis tahes pettuse või korruptsioonijuhtumiga või muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve.

4. Enne liidu makromajandusliku finantsabi rakendamist korraldab komisjon tegevuse hindamise, et kontrollida Gruusia finantskorra, haldusmenetluste ning sise- ja väliskontrollimehhanismide usaldusväärsust, kui see on abi andmise seisukohast oluline.

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab komitee. See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Sellele lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 8

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta eelnenud aastal, mis sisaldab hinnangut otsuse rakendamisele. Aruandes

- (i) vaadeldakse liidu makromajandusliku finantsabi rakendamisel tehtud edusamme;
- (j) hinnatakse Gruusia majanduslikku olukorda ja väljavaateid ning artikli 3 lõikes 1 osutatud poliitikameetmete rakendamisel tehtud edusamme;
- (k) tuuakse välja seos vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste tingimuste, Gruusia jooksvate majandus- ja eelarvetulemuste ning liidu makromajandusliku finantsabi väljamakseid käsitlevate komisjoni otsuste vahel.

¹² Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

¹³ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kaks aastat pärast artikli 1 lõikes 4 osutatud abiperioodi lõppemist järelhindamise aruande, milles hinnatakse liidu makromajandusliku finantsabi tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on liidu makromajanduslik finantsabi aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 9

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem
- 2.3. Pettuse ja õigusnormide rikkumiste ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele
 - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
 - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile¹⁵

Poliitikavaldkond: jaotis 01 – Majandus- ja rahandusvaldkond

Tegevusala: 03 – Rahvusvahelised majandus- ja rahandusküsimused

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

X Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

„Anda uut hoogu töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeringute edendamisele: suurendada heaolu ka väljaspool ELi“.

Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi asjakohane tegevus on seotud järgmisega:

- (a) makromajandusliku finantsstabiilsuse toetamine ja majanduskasvu edendavate reformide soodustamine väljaspool ELi, sh põhipartneritega korrapäraselt peetavate majandusdialogide ja makromajandusliku finantsabi osutamise kaudu, ning
- (b) laienemisprotsessi ning ELi naabruspoliitika ja prioriteetide rakendamise toetamine muudes kolmandates riikides, tehes majandusanalüüse, hinnates poliitikameetmeid ja andes nõu.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Erieesmärk: „suurendada heaolu ka väljaspool ELi“

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile:

- (a) makromajandusliku finantsstabiilsuse toetamine ja majanduskasvu edendavate reformide soodustamine väljaspool ELi, sh põhipartneritega korrapäraselt peetavate majandusdialogide ja makromajandusliku finantsabi osutamise kaudu, ning
- (b) laienemisprotsessi ning ELi naabruspoliitika ja prioriteetide rakendamise toetamine muudes kolmandates riikides, tehes majandusanalüüse, hinnates poliitikameetmeid ja andes nõu.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Kavandatud abi seisneb ELi kuni 35 miljoni euro suuruses laenus ja kuni 10 miljoni euro suuruses toetuses Gruusiale, et aidata muuta Gruusia maksebilanss jätkusuutlikumaks. Abi,

¹⁵

ABM – tegevuspõhine juhtimine; ABB – tegevuspõhine eelarvestamine.

mis makstakse välja kahes osas, peaks aitama riigil toime tulla raske majandusliku ja maksebilansi olukorraga. Samuti edendab see struktuurireforme, mille eesmärk on tuua kaasa jätkusuutlik majanduskasv, vähendada makromajanduse haavatavust ja parandada riigi rahanduse juhtimist.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Ametiasutused peavad andma komisjoni talitustele korrapäraselt aru mitme näitaja kohta ning esitama enne kõikide abi osamaksete tegemist põhjaliku aruande selle kohta, kas nende tegevus vastab kokkulepitud poliitikatingimustele.

Komisjoni talitused jätkavad Gruusia rahanduse juhtimise jälgimist ka pärast käesoleva ettepaneku ettevalmistamise käigus korraldatud Gruusia finants- ja haldusmenetlustega seotud tegevuse hindamist. Samuti esitab ELi delegatsioon Tbilisis korrapäraselt aruandeid abi jälgimise seisukohast olulistel teemadel. Komisjoni talitused jätkavad tihedat suhtlemist IMFi ja Maailmapangaga, et saada osa nende kogemustest seoses nende tegevusega Gruusias.

Kavandatud seadusandliku otsusega on ette nähtud nõukogule ja Euroopa Parlamendile esitatav iga-aastane aruanne, mis sisaldab hinnangut abi rakendamise kohta. Kahe aasta jooksul pärast abiperioodi lõppu teostatakse abi sõltumatu järelhindamine.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühiajalise või pikaajalise perspektiivis täidetavad vajadused

Abi väljamaksmise tingimus on, et 12. aprillil 2017 IMFi juhatuse heaks kiidetud Gruusia ja IMFi vahelise majandusprogrammi rakendamine kulgeb rahuldavalt. Lisaks lepib komisjon Gruusia ametiasutustega kokku vastastikuse mõistmise memorandumis loetletavates konkreetsetes poliitikatingimustes, mis peavad olema täidetud enne, kui komisjon teeb teise osamakse.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus

Kavandatud makromajanduslik finantsabi aitab Gruusial toime tulla tagajärgedega, mille on kaasa toonud nõrk väliskeskkond, mis ekspordi ja rahasaadetiste vähenemise kaudu tingis 2016. aastal suhteliselt aeglase SKP kasvu, samuti vähendada riigi maksebilansi olukorra ebakindlust ning kohaneda põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu nõuetega. Niiviisi antakse kavandatud makromajandusliku finantsabiga panus riigi makromajandusliku stabiilsuse ja struktuurireformide edendamisse. Täiendades rahvusvaheliste finantseerimisasutuste, ELi muid ja teiste rahastajate eraldatud vahendeid, aitab abi parandada rahvusvahelise rahastajate kogukonna pakutava finantstoetuse paketi üldist tulemuslikkust.

Ühtlasi tugevdab kavandatud programm Gruusia valitsuse jõupingutusi reformide elluviimisel ja püüdlusi tihendada sidemeid ELiga. Seda aitab muu hulgas saavutada abi väljamaksmiseks asjakohaste tingimuste seadmine. Laiemas kontekstis antakse programmiga piirkonna teistele riikidele märku sellest, et EL toetab ka edaspidi majanduslikult raskel ajal riike, kes on selgelt alustanud poliitiliste reformide elluviimist.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Alates 2004. aastast on makromajandusliku finantsabi andmisega seoses teostatud üle 15 järelhindamise. Nende hindamiste järelduste kohaselt aitab makromajandusliku finantsabi andmine – teinekord küll vähesel määral ja kaudselt – abisaavas riigis parandada välisvõla teenindatavust, suurendada makromajanduslikku stabiilsust ja viia ellu

struktuurireforme. Enamikul juhtudel on makromajandusliku finantsabi andmisel olnud soodne mõju abisaava riigi maksebilansile ja see on aidanud leevendada survet riigi eelarvele. Ühtlasi on see mõnevõrra kiirendanud majanduskasvu.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

EL on Gruusia suurim rahastaja. Aastatel 2007–2013 eraldas EL Gruusiale Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi raames abi kokku 452 miljonit eurot. Aastatel 2014–2020 võib Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist Gruusiale eraldatava abi maht jääda vahemikku 610–746 miljonit eurot. Neid vahendeid täiendavad rahalised vahendid muudest ELi rahastamisvahenditest, näiteks naabruspoliitika investeerimisrahastust. Lisaks kahepoolsetele koostööprogrammidele toetatakse Gruusiat mitmest regionaalprogrammist peamiselt transpordi, energeetika ja keskkonna valdkonnas. Samuti osaleb Gruusia kõikidele Euroopa naabruses asuvatele riikidele avatud algatustes, nagu Erasmus+, TAIEX ja SIGMA. Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi kõrval on Gruusial õigus saada rahalisi vahendeid ka ELi temaatilistest rahastamisvahenditest ja programmist: demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendist, stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahendist ning kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kohalike ametiasutuste toetamise, inimarengu- ning rände- ja varjupaigaprogrammidest. Alates 2010. aastast on andnud kokku 1267 miljoni euro väärtuses laene ka Euroopa Investeerimispank.

Muude ELi vahenditega võrreldes on makromajandusliku finantsabi peamine eelis see, et sellega saab aidata luua stabiilse makromajandusliku raamistiku, sealhulgas suurendades maksebilansi ja eelarvepositsiooni jätkusuutlikkust, ning sobiva raamistiku struktuurireformide jaoks. Makromajandusliku finantsabi raames ei anta korrapärast rahalist toetust abisaavate riikide majandusliku ja sotsiaalse arengu jaoks. Abi andmine lõpetatakse kohe, kui riigi rahanduse välispositsioon on taas jätkusuutlik. Pärast seda tuleb abi andmiseks kasutada ELi tavapäraseid koostöö toetamise vahendeid.

Makromajanduslik finantsabi on mõeldud täiendada rahvusvaheliste finantseerimisasutuste meetmeid, eelkõige IMFi laiendatud rahastamisvahendi ning Maailmapanga arengupoliitika laenudega toetatavat kohandamis- ja reformiprogrammi.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

X Piiratud kestusega ettepanek/algatus

X Ettepaneku/algatuse kehtivusaeg on kaks ja pool aastat alates vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumisest, nagu on sätestatud otsuse artikli 1 lõikes 4

X Finantsmõju avaldub eeldatavasti 2017.–2020. aastal

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid¹⁶

X Otsene eelarve täitmine komisjoni poolt

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Kõnealune abi on laadilt makromajanduslik ja kooskõlas IMFi toetatava majandusprogrammiga. Komisjoni talitused lähtuvad meetme üle järelevalve teostamisel IMFi programmi rakendamisel ja Gruusia ametiasutustega vastastikuse mõistmise

¹⁶

Põhjalikum teave eelarve täitmise viiside kohta koos viidetega finantsmäärusele on esitatud veebisaidil Europa: http://ec.europa.eu/budget/explained/management/managt_who/who_en.cfm.

memorandumis kokku lepitavate konkreetsete reformimeetmete elluviimisel tehtud edusammudest (vt ka punkt 1.4.4).

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.2.1. Tuvastatud ohud

Kavandatud makromajandusliku finantsabi andmisega kaasnevad väärkasutuse oht ning sise- ja välispoliitilised ohud.

Esineb oht, et makromajanduslikku finantsabi võidakse kasutada pettuse eesmärgil. Kuna makromajanduslik finantsabi ei ole ette nähtud Gruusia konkreetsete kulutuste jaoks, on see oht seotud selliste teguritega nagu keskpanga ja rahandusministeeriumi juhtimissüsteemide üldine kvaliteet ning sise- ja välisauditiüksuste suutlikkus.

Teine risk on seotud võimalusega, et Gruusia ei suuda täita ELi ees oma kavandatud makromajanduslikust finantsabist tulenevaid finantskohustusi (krediidirisk), mille põhjuseks võib olla näiteks riigi maksebilansi ja eelarvepositsiooni märkimisväärne täiendav halvenemine.

Veel üks oluline oht seoses abi andmisega tuleneb asjaomases piirkonnas valitsevast geopoliitilisest olukorrast, mida mõjutavad eeskätt Gruusia endiselt keerulised suhted Venemaaga ning Abhaasia ja Lõuna-Osseetia lahkulöömine. Selle geopoliitilise olukorra halvenemisel võib olla kahjulik mõju Gruusia makromajanduslikule stabiilsusele, kuna see võib mõjutada IMFi programmi elluviimist ning kavandatud makromajandusliku finantsabi välja- ja/või tagasimaksmist.

Lõpetuseks seisab Gruusia majandus silmitsi muude ulatuslikumate riskidega, mis on põhjustatud piirkonna ja üleilmse majanduse ebakindlastest väljavaadetest. Piirkondlik ja üleilmne majanduskasv 2017. aastal eelduste kohaselt kiireneb, kuid püsib siiski madalal tasemel ning kasvu aeglustavateks riskideks on jätkuvalt proteksionism, finantsturgude volatiilsus ja USA dollari võimalik täiendav kallinemine. Kui need riskid realiseeruvad, võib tulemuseks olla Gruusia väiksem majanduskasv, mis koos püsivalt suure ebavõrdsuse ja suhteliselt piiratud sotsiaalse turvavõrguga võib avaldada mõju eelarvele ja vähendada riigisisest toetust struktuurireformidele.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetodid

Makromajandusliku finantsabi suhtes kohaldatakse kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimismenetlusi, mille eest vastutavad komisjon, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), ja Euroopa Kontrollikoda.

2.2.3. Kontrollimise kulud ja kasutegurid ning tõenäoline mittevastavuse tase

Komisjoni kinnitamis- ja kontrollimeetoditega seotud põhikulusid on kirjeldatud tabelis 3.2.1. Peale selle tekivad kulud Euroopa Kontrollikojale ja seoses OLAFi võimalike meetmetega. Gruusia finants- ja haldusmenetlustega seotud tegevuse hindamine, mille komisjoni talitused korraldavad väliskonsultantide toel 2017. aastal, aitab hinnata rahaliste vahendite väärkasutamise ohtu ja annab lisaks kasulikku teavet riigi rahanduse juhtimise valdkonnas vajalike reformide kohta, mida saab siis kajastada abi andmise poliitikatingimustes. Mis puudutab tõenäolist nõuete järgimata jätmise määra, siis nõuete järgimata jätmise ohtu (laenu tagasimaksmata jätmise või rahaliste vahendite väärkasutamine) hinnatakse väikeseks, tuginedes makromajandusliku finantsabi vahendi puhul alates selle loomisest saadud kogemustele.

2.3. Pettuse ja õigusnormide rikkumiste ärahoidmise meetmed

Maandamaks riski, et abi kasutatakse pettuse eesmärgil, võetakse mitu meetet.

Esiteks sisaldavad laenuleping ja toetusleping mitut sätet, mis käsitlevad kontrollimist, pettuse tõkestamist, auditeid ja rahaliste vahendite tagasinõudmist pettuse või korruptsiooni korral. Pealegi makstakse abi Gruusia Keskpangas spetsiaalselt sel otstarbel avatud kontole.

Lisaks on komisjoni talitused viimas väliskonsultantide toel lõpule tegevuse hindamist, mille raames vaadeldakse sellist liiki abi puhul asjakohaste finants- ja haldusmenetluste usaldusväärsust. Väliskonsultantide esialgsetes järeldustes (mis saadi 2017. aasta septembris) leitakse, et mõnest puudusest hoolimata on Gruusia haldus- ja finantsmenetlused uue makromajandusliku finantsabi haldamiseks kohased.

Peale selle kohaldatakse abi suhtes kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimismenetlusi, mille eest vastutavad komisjon, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), ja Euroopa Kontrollikoda.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

01 03 02 – Makromajanduslik finantsabi

01 03 06 – Maksed tagatisfondi

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringu liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatud/liigendamata ¹⁷	EFTA riigid ¹⁸	Kandidaatriigid ¹⁹	Kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti a tähenduses
4	01 03 02 Makromajanduslik finantsabi	Liigendatud	EI	EI	EI	EI
4	01 03 06 Maksed tagatisfondi	Liigendamata	EI	EI	EI	EI

¹⁷ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

¹⁸ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

¹⁹ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

Välitegevuse tagatisfondi tuleb vahendid eraldada kooskõlas fondi käsitleva määrusega²⁰ eelarverealt 01 03 06 („Maksed tagatisfondi“) tasumata kohustuste kogusummast 9 % ulatuses. Fondi makstav summa arvutatakse „n“ aasta alguses sihtsumma ja fondi „n–1“ aasta lõpu netovara vahena. Kõnealune makstav summa lisatakse „n“ aastal „n+1“ aasta eelarveprojekti ja kantakse „n+1“ aasta alguses ühe maksena üle eelarverealt „Maksed tagatisfondi“ (eelarverida 01 03 06). Seepärast võetakse sihtsummana „n–1“ aasta lõpus fondi makstava summa arvutamisel arvesse 9 % väljamakstud summast (ehk maksimaalselt 3,15 miljonit eurot).

Uued eelarveread, mille loomist taotletakse: ei kohaldata.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:

4

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat			Aasta 2017 ²¹	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021	KOKKU
• Tegevusassigneeringud								
Eelarverida 01 03 02 – Makromajanduslik finantsabi	Kulukohustused	(1)		10				10
	Maksed	(2)		10				10
Eelarverida 01 03 06 – Maksed tagatisfondi	Kulukohustused	(1a)				3,15		3,15
	Maksed	(2a)				3,15		3,15
(tegevushinnang ja järelhinnang)								
Eelarverida 01 03 02 – Makromajanduslik finantsabi	Kulukohustused	(3)	0,07			0,15		0,22
	Maksed	(3a)	0,07				0,15	0,22
Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4) =1+1a +3	0,07	10		3,3		13,37
	Maksed	(5) =2+2a +3	0,07	10		3,15	0,15	13,37

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 4 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4	0,07	10		3,3		13,37
	Maksed	=5	0,07	10		3,15	0,15	13,37

²⁰ Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ, EURATOM) nr 480/2009 välitegevuse tagatisfondi asutamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 10).

²¹ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:	5		Halduskulud					
			Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021	KOKKU
Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat								
• Inimressursid		0,041	0,058	0,006	0,010	0,010	0,125	
• Muud halduskulud		0,010	0,020				0,030	
Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud	0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155	
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustused kokku = maksed kokku)	0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155	

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	0,121	10,078	0,006	3,310	0,010	13,525
	Maksed	0,121	10,078	0,006	3,16	0,16	13,525

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid		Aasta 2017		Aasta 2018		Aasta 2019		Aasta 2020		Aasta 2021		KOKKU	
	↕	Väljundi liik ²²	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ²³													
– 1. väljund	Toetuse väljamaksed			2	10							2	10
– 2. väljund	Maksed tagatisfondi							1	3,15			1	3,15
– 3. väljund	Tegevuse hindamine	1	0,07										0,07
– 4. väljund	Järelhindamine							1	0,15			1	0,15
Erieesmärk nr 1 kokku				2	10			2	3,3			5	13,37
KULUD KOKKU				2	10			2	3,3			5	13,37

²² Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

²³ Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Kokkuvõte

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2017	Aasta 2018 ²⁴	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5						
Personalikulud	0,041	0,058	0,006	0,010	0,010	0,125
Muud halduskulud	0,010	0,020				0,030
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5 kokku	0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5²⁵ välja jäävad kulud						
Personalikulud						
Muud halduskulud						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku						
KOKKU	0,051	0,078	0,006	0,010	0,010	0,155

Personaliga seotud assigneeringute vajadused katab asjaomane peadirektoraat kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või ümberpaigutatud assigneeringute raames, täiendades neid vajaduse korral lisaassigneeringutega, mida võidakse anda haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

²⁴ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

²⁵ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021		
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
01 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0,30	0,42	0,04	0,07	0,07		
XX 01 01 02 (delegatsioonides)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)²⁶							
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, renditud tööjõud ja riikide lähetatud eksperdid)							
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)							
XX 01 04 aa²⁷	– peakorteris						
	– delegatsioonides						
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (täpsustage)							
KOKKU	0,30	0,42	0,04	0,07	0,07		

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Personalikulud on hinnanguliselt 30 % järkude AD5–AD12 ametnike aastasest kulust.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Üksuse juhataja: tegevuse juhtimine ja selle üle järelevalve teostamine, vastastikuse mõistmise memorandumide ülevõtte pidamine, lähetuste juhtimine ning tingimuste täitmisel tehtavate edusammude hindamine. Osakond: vastastikuse mõistmise memorandumide koostamine, ametiasutuste ja rahvusvaheliste finantseerimisasutustega suhtlemine, väliseksperditidega suhtlemine seoses tegevuse hindamise ja järelehindamisega, kontrollkäikude tegemine, komisjoni personali
--------------------------------	---

²⁶ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

²⁷ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

	aruannete koostamine, komisjoni menetluste ettevalmistamine seoses abi haldamisega.
Koosseisuvälised töötajad	Puuduvad

3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*

- ☒ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.

3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.